

BTW en outsourcing in de ziekenhuissector

Ziekenhuizen bieden patiënten en hun gezinsleden steeds meer goederen en diensten aan die los staan van de gezondheidszorg. Zo bijvoorbeeld de organisatie van overnachtingen voor familieleden van patiënten. Deze hotelfunctie vereist een aanzienlijke investering, en houdt het risico in dat de capaciteit niet optimaal wordt benut. Om dit risico te beperken wordt outsourcing onderzocht.

■ Prof. dr. Bruno PEETERS

Prof. dr. Bruno Peeters (Universiteit Antwerpen en Advocaat (Tiberghien Advocaten)).

Bij de keuze van de meest aangepaste vorm van uitbesteding vormt de btw een belangrijk aandachtspunt. Om outsourcing tegen een lagere btw-kost mogelijk te maken bestaan verschillende formules.

Kostedelende vereniging

De kostedelende vereniging wordt o.a. door bank- en verzekeringsinstellingen aangewend om vrij van btw gemeenschappelijke informaticadiensten op te zetten. Financiële instellingen zijn grotendeels vrijgesteld van btw-verplichtingen en aldus vergelijkbaar met ziekenhuizen. De juridische voorwaarden zijn dat de leden van de vereniging een zelfde soort werkzaamheden moeten verrichten en dat ze allemaal btw-vrijgesteld zijn. Ziekenhuizen overwegen soms om samen een vzw op te richten voor bv. het poolen van hun schoonmaakactiviteit. Gelet op de specifieke toepassingsvoorwaarden blijkt het in de praktijk echter niet steeds eenvoudig om een externe partner zoals een schoonmaakfirma bij deze formule te betrekken.

btw-eenheden

Ook in een zgn. btw-eenheid is het niet eenvoudig om een externe partner te betrekken. De wetgever schrijft voor dat de entiteiten financieel, economisch en organisatorisch moeten verbonden zijn. Een belastingplichtige kan slechts lid zijn van één btw-eenheid en elk lid is hoofdelijk aansprakelijk voor de btw-schulden van de andere leden.

Dochterorganisaties

Bij de beslissing van instellingen binnen de zorgsector om voor specifieke taken een dochterorganisatie op te richten mag men zich ook niet blind staren op het (eventuele) btw-voordeel dat hieraan verbonden is. Afhankelijk van de bedrijfsvorm die wordt gekozen kan filialisering immers ook negatieve effecten hebben (bv. verlies aan vrijstellingen van registratierechten en onroerende voorheffing). Een integrale fiscale analyse is noodzakelijk. Ook strikt juridische elementen spelen een rol. Zo is het verkrijgen van subsidies vaak

onderworpen aan de voorwaarde dat de ontvangende instantie geen winstoogmerk heeft. Dit laatste verhindert de keuze van een vennootschapsvorm.

Co-werkgeverschap

Bijkomende mogelijkheid is het co-werkgeverschap waarbij bv. het ziekenhuis en het schoonmaakbedrijf samen optreden als één werkgever voor de schoonmaakdiensten en aldus niet onderworpen worden aan doorrekening van btw op prestaties. Ook hier gelden een aantal voorwaarden die een impact hebben op bv. het statuut van de personeelsleden en waardoor het ziekenhuis nog steeds gedeeltelijk verantwoordelijk blijft voor de personeelsproblematiek.

Opsplitsen van diensten

Tenslotte kan worden gedacht om prestaties op te splitsen. Voor de schoonmaakdiensten zou het personeel op de pay-roll van het ziekenhuis kunnen blijven (zonder btw-kost) terwijl de externe schoonmaakorganisatie zorgt voor de coördinatie van de activiteit en voor levering van de reinigingsproducten. Bij dit alles mag men de fiscale antimisbruikbepalingen niet negeren. Zo is op het vlak van btw sprake van misbruik wanneer de verrichtingen erop gericht zijn een fiscaal voordeel (bv. een recht op aftrek) te verkrijgen in strijd met de doelstellingen van het btw-stelsel. Ook in het raam van andere belastingen (o.m. inkomstenbelastingen) wil de wetgever met anti-ontwijkingsbepalingen louter fiscaal geïnspireerde verrichtingen zoveel als mogelijk ontmoedigen.

Outsourcing kan via verschillende formules. De keuze voor een bepaalde formule vereist een integrale fiscaal/juridische analyse. ■